

УДК 364.95

Хлепінко О.В.¹, Балухтіна О.М.²

¹ студ. гр. СНЗ-213м НУ «Запорізька політехніка»

² канд. іст. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ЕФЕКТИВНІСТЬ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ У ВІДДІЛЕННЯХ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ ВДОМА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

Ефективність надання соціальних послуг громадянам похилого віку та інвалідам в Україні у відділеннях соціальної допомоги вдома територіальних центрів соціального обслуговування є важливим аспектом державної політики, спрямованої на добробут, розвиток та безпеку громадян. Це питання вимагає ретельного аналізу та систематизації. Соціальний захист є невід'ємною складовою політики держави. Від його ефективності залежить цивілізаційний розвиток суспільства. Термін «соціальний захист» виник у середині ХХ ст. та широко застосовується в міжнародно-правових актах та юридичній практиці. В Україні він закріплений на законодавчому рівні [4].

Серед державних соціальних гарантій і зобов'язань, передбачених для осіб похилого віку, особливу роль відіграють соціальні послуги (які можуть надаватися у формі матеріальної допомоги або соціального обслуговування), у зв'язку зі значними змінами обсягу і характеру побутових та медичних потреб, характерних для літнього віку [2].

Територіальні центри обслуговування (надання соціальних послуг) – це спеціальні бюджетні установи, що здійснюють соціальне обслуговування осіб літнього віку, інвалідів, одиноких, непрацездатних громадян та інших соціально незахищених категорій осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги, за місцем проживання в умовах стаціонарного, тимчасового або денного перебування для забезпечення і (або) підтримки життєдіяльності та соціальної активності зазначених категорій громадян [1]. Відділення соціальної допомоги вдома є важливими структурними підрозділами органів праці та соціального захисту населення. Їхні працівники співпрацюють з первинними організаціями ветеранів війни для надання потребуючим побутової допомоги.

Суттєвим позитивним кроком для забезпечення державних соціальних гарантій та зобов'язань для осіб похилого віку в Україні загалом та якості

соціальних послуг зокрема є впровадження державних стандартів соціальних послуг, що містять певні вимоги до якості соціальних послуг.

У контексті виконання державних соціальних гарантій та зобов'язань перед літніми громадянами постає питання оцінювання якості соціальних послуг. Методичні рекомендації проведення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг містять перелік якісних і кількісних показників, згідно з якими повинні здійснюватися моніторинг та оцінка якості соціальних послуг, опис шкали оцінювання, методи оцінки якості соціальних послуг, специфіка рівнів оцінювання (внутрішнє та зовнішнє).

Важливо продовжувати розвивати систему надання соціальних послуг в Україні, забезпечуючи якість та фінансування цих послуг. Це сприятиме покращенню якості життя громадян похилого віку та інвалідів, а також забезпечить їхню соціальну підтримку та добробут [3]. Зазначимо що, ефективність надання соціальних послуг громадянам похилого віку та інвалідам в Україні у відділеннях соціальної допомоги вдома залежить від ряду факторів, включаючи доступність, якість, індивідуальний підхід, співпрацю та оцінку. Доступність ресурсів: наявність необхідного фінансування, інфраструктури та кадрового забезпечення для забезпечення надання якісних соціальних послуг. Якість персоналу: професійні навички, досвід та спеціалізована підготовка працівників, які працюють з громадянами похилого віку та інвалідами, визначають якість наданих послуг.

Індивідуальний підхід: здатність пристосовувати послуги до потреб і можливостей кожного клієнта, враховуючи їхні особисті характеристики та унікальні потреби. Комунікація та співпраця: ефективна взаємодія між клієнтами, їхніми родинами, працівниками соціальних служб, медичними працівниками та іншими зацікавленими сторонами. Культурна чутливість і гуманітарний підхід: розуміння та повага до різних культурних, етнічних та індивідуальних особливостей клієнтів, а також підтримка їхнього гідного старіє і самостійності. Доступність і відкритість системи: легкий доступ до інформації про доступні послуги та процедури отримання цих послуг для громадян та їхніх родин. Моніторинг та оцінка: систематичний моніторинг якості наданих послуг та здійснення регулярної оцінки для постійного вдосконалення системи. Важливо, щоб уряд, громадські організації та інші зацікавлені сторони працювали разом для покращення цих послуг та забезпечення відповідних рівнів підтримки для усіх громадян.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Горемікіна Ю. В. Значення соціальних послуг для реалізації державних соціальних гарантій та зобов'язань перед особами похилого віку в Україні / Ю. В. Горемікіна // Економіка і суспільство. – 2017. – Вип. 13. – С. 976-985.

2. Соціальний захист людей похилого віку в Україні: теоретичний аспект [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/33aac75d-3b01-436d-a54e-5d723adc7e08/content> (дата звернення: 02.04.2024).

3. Соціальні послуги у системі соціального захисту: проблеми та перспективи удосконалення в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/08/kryvobok_sotsialni.pdf

4. Про розвиток системи надання соціальних послуг в Україні на сучасному етапі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/socialna-politika/schodo-rozvitku-sistemi-nadannya-socialnikh-poslug-v-ukraini-na> (дата звернення: 02.04.2024).